

SIRUTAVIČIUS Vladas

SIRUTAVIČIUS Vladas (1877 04 05 Kairiškių k., Papilės sen. – 1967 07 12 Bostone, JAV) – inžinierius, politikas, Lietuvos socialdemokratų partijos veikėjas, Kairiškių dvaro savininkas. 1895 baigė Šiaulių g-ją, 1905 – Peterburgo technologijos i-tą, dirbo technikos biure Vilniuje, projektavo įmonių elektros ir šilumos ūkį. 1910 parengė kartono f-ko Kairiškiuose projektą ir įsteigė bendrovę jam statyti. Fabriką pastatė 1911. Tarp I ir II pas. karų jame dirbo apie 60 žmonių, produkciją eksportavo į Angliją. V. Sirutavičiaus įkurta bendrovė „Molis“ 1937 pastatė Daugėlių plytinę, per metus gaminusią 5 mln. plytų, 1939 – stogų dangos įmonę. Su K. Venclauskiu įsteigė AB „Pastogė“ kultūros centrui Šiauliuose statyti, tačiau spėjo užbaigti vieną pastatą, kuriame iki šiol veikia teatras. Kairiškių dvaro žemėje įrengė 119 ha uždaro drenazo, pastatydino prad. m-lą.

Politinėje veikloje V. Sirutavičius buvo artimas P. Višinskio bendražygis, jų 1897 įkurtas ratelis tautiniam sąjūdžiui remti suartėjo su socialdemokratų judėjimu. V. Sirutavičius 1898 įstojo į LSDP ir ėmė leisti propagandinę literatūrą, pats parengė 3 brošiūras, nuo 1900 buvo LSDP CK narys ir iš esmės vadovavo šiai partijai, rengiant ją 1905 metų sukilimui, spėjama, kad jo tėviškoje įvyko vienas pirmųjų LSDP suvažiavimų. 1904 vasarą Kairiškiuose surengė socialistinės lietuvių jaunuomenės konferenciją, kurioje dalyvavo Mykolas ir Vaclovas Biržiškos, J. Šlapelis, S. Kairys, A. Janulaitis, V. Mickevičius-Kapsukas ir kt. veikėjai. 1905 priglausdavo mitingų prieš carinės Rusijos valdžią organizatorius. Didžiąją Vilniaus Seime buvo LSDP atstovas. Po I pas. karo grįžęs iš Rusijos, organizavo savivaldybes Akmenės regione bei Šiauliuose, buvo Steigiamojo Seimo narys, vadovavo Prekybos ir pramonės rūmų sekcijoms. Ilgainiui nuo politinės veiklos ir LSDP nutolo. 1944 pasitraukė į Vokietiją, nuo 1950 gyveno JAV, dalyvavo socialdemokratų, Lietuvių darbininkų d-jos veikloje, buvo Lietuvių inžinierių d-jos Bostono skyriaus garbės narys.

Inf.: *JAV lietuviai, t. 2; Papilė širdyse ir likimuose.*